

TELEGRAFUL ROMAN.

N^{ru} 43. ANUL XIII.

Sabiuu, in 315 Iunie 1865.

Telegrafulu este de doua ori pe septiman: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la espeditura oiei pe afara la c. r. poste, cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiuu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu ann 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 ann. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a doua ora cu 5 1/2. cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2. cr. v. a.

Maiestatea Sea c. r. apostolica prin preinaltulu autogramu din 5 Iunie a. c. S'au induratu preagratosu a denumi pre Consiliarulu aulicu alu Cancelariei aulice transsilvane, Augustu Roth de Telegd, pre Consiliariu Guberniului transsilvanu Fridericu Kirchner, Aloisiu de Pap, Iacobu Bolog'a si Samuilu de Fekete, apoi pre secretarulu aulicu alu Cancelariei aulice transsilvane, mai nainte consiliaru c. r. de tribunalulu supremu provincialu Georgiu de Angyal, in fine pre directorulu fiscalu alu Tablei r. transsilvane Stefanu de Kovats, — consiliari de tribunalulu supremu r. transsilvanu.

Petrecerea M. S. Imperatului in Ungari'a.

Continuandu descrierea festivitatu din Bud'a-Pest'a, arangiate in onorea Domnitorului, ne bucuramu, ca corespundintia de mai josu ne scutesce de ostene'la de a spune altor'a ceea ce ne spunu si noue altii, si ca d. corespundinte. ca unulu ce a fostu de fatia, scrie din propri'a intuitiune. De aceea, ca sa nu cademu in repetiri de prisosu, reproducemu aici mai multu numai cuventarile rostite la diferitele ocazioni, ce se de-tera in acele zile memorabile.

In dnu'a sosirei (6 Iunie c. n.) pe la 1 ora dupa amedi merse Maiestatea Sea in paduricea orasiului Pest'a, pentru de a cerceta espositiunea de agricultura. La intrare Imperatulu fu intempinat de presedintele Contele Georgiu Festetics, si de vicepresidentii Gavriilu de Lonyay si Ladislau de Korizmics. Dupa entusiasticele „Eljen“ — e, ce'ntempinara pre Monarchulu la intrarea in pavilionulu celu pomposu, presedintele lu saluta astfel: Maiestatea Vostra Imperatesca si Rege Apostolicu! Preaindurate Dómne! Nu este ti'ra in lumea civilisata, carea sa nu cre'da a fi de insemnata in florirea agriculturii. Chiaru si acele statori, in cari precumpanesce industri'a si comerciulu, si punu tota silintia pentru aventarea agriculturii, fiindu convinse, ca acest'a este unulu din factorii principali ai tarii fundamentale a statului. Unde agricultur'a merge continuandu spre decadintia, acolo in scurtu tempu statulu insusi trebuie sa se stinga.

Dar mai ca nu este ti'ra, unde agricultur'a sa fia de mai mare insemnata atatu pentru individi, catu si pentru statu, ca tocmai in patri'a nostra. Noi prin positiunea nostra, prin referintiele nostre suntemu constrinsi mai cu se'ma pelanga acestu unu ramu alu industriositatii si activitatii. Cea mai mare parte a poporulu nostru se ocupa cu ramii de industria, ce suntu in legatura nemijlocita cu dens'a. Agricultur'a da pane si produce puterea aceea, fara de carea statulu n'aru pot'e esiste, si ea singura i pote da bunastare in impregiurari favoritoare. Decaderea agriculturii nu numai aru slabi Ungari'a, ci o aru despoia de tota possessiunea ei.

Aceste consideratiuni momentose ne-au induplecatu pre noi, simpli cetatieni ai patriei, a ne intruni, ca, incatu din partea nostra, sa inaintamu toti ramii agriculturii. Pamentulu pentru activitatea agricola a poporulu nostru ni l'a datu Domnedieu in siesuri largi roditoare, pe coline si dealuri padurose. Dar pecandu popore mai avute, sprjinite prin industri'a loru, prin capitale mai estine si prin inteligintia mai desvoltata, chiaru si pe pamentu mai putinu roditoriu ajunsera la rezultate mari si ne intrecura cu agricultur'a, noi inca nu poturamu remane indereptu. Pamentulu celu roditoriu si activitatea nu ne fura de ajunsu, pentru de a pot'e concurre cu ceialtii. De aceea ne intruniramu si ne silimu, a concentra inteligintia agriculturii a patriei nostre, ca cu putere unita sa lucramu impreuna, sa ne invetiamu intre noi, sa invetiamu dela tierile dinafara si sa propagamu si'n patri'a nostra inteligintia aceea, tesaurulu acel'a spiritualu, care singuru pote da materiei si lucrulu vietia si pretiu.

Tempuri grele, impregiurari apesatore, si mai multe lo-viri ale sortei au impedeatu in multe successulu ostentintieloru nostre, care successu in sa de-si n'a corespunsu dorintieloru

si pote nici sperantieloru nostre, totusi este destulu de mare, pentruc'a sa nu ne clatinamu si sa asceptamu cu manile in sinu te numai dela favorea destinulu.

Dar precum natiunea in cele mai grele tempuri au asceptatu si a speratu vindecarea patimeloru sele dela principii sei, asi'a si reuniunea nostra vede in patronagiulu Maiestatii Vo-stre celu mai inaltu alu seu sprjiniu.

Concedeti, Maiestatea Vostra, ca noi acea preinalta gra-tia, cu carea V'ati induratu a asculta umilit'a si devot'a noastra rogare si a ne ferici prin presintia—Ve personala, sa o potemu privi ca unu amanetu alu preinaltei ocrotiri, ca o garantia pentru aceea, ca si Maiestatea Vostra credeti ca agricultur'a nostra este celu mai mare tesauru alu patriei, si nu veti concede nici odata, ca in florirea ei pentru alte interese si privintie momentane sa fia inapoiata. Aretandu dreptaceea Maiestatii Vo-stre cu plecata reverintia, acesta espositiune modesta putinu copiosa, carea in impregiurările cele grele de fatia in me-sura mai mare nu se pot'u face, Ve rogamu cu fiesca, incre-dere, ca sa Ve indurati a priimi cea mai profunda a noastra multiamita pentru gratios'a cercetare.

Domnedieu atotpoterniculu sa Ve binecuvinte si sa Ve ntar'esca pre Maiestatea Vostra in toti pasii pentru fericierea patriei nostre! (Eljen!)

Maiestatea Sea respunde la acest'a:

„Apretiuescu pe deplinu tendintia cea patriotica, cu ca-rea reuniunea se silisce a inainta aventarea industrii pa-mentulu tieriei si a ramiloru de industria, ce stau in legatura cu dens'a. Insemnataea, ce o are acestu ramu de activitate cetatienesca in privintia desvoltarei bune-starei so-ciale si printr'acest'a asup'a producerei multiamirei obstesci, in-grijirea Mea de principe nu o a trecutu cu vederea nici pan'acum.

De aceea precum amu priimitu cu bucuria invitarea re-uniunei, asi'a acum Me convingu cu multiamire despre inte-resulu, cu care espositiunea arangiate de asociatiune, ce vou sa o vedu acum, este insofita din partea totoruru clas-seloru populatiunei tieriei. Tindet si de aci nainte la tint'a cea mare, ce vi o ati pusu, si fiti incredintiatii de bunavoin-tia Mea si de simtiementulu celu sinceru parintescu, ce lu portu pentru naintarea intereseloru acestei frumo'se tieri si cu deo-sebire ale acestei reuniuni, si Eu credu, ca rezultatulu celu fa-voritoriu, pentru care invocu binecuvintarea celu Preapoter-nicu, de siguru nu va lipsi!“

Cuventulu fu insofitu de vivate sgomotose; dar curendu se restaura liniscea, caci presedintele recomand'a Maiestatii pre cei doi vicepresidenti, apoi pre dd. Klauzal, Br. Eotvos, Deak, Somsics, contele Ioann Cziraky si Iosifu Uermenyi, cu cari cu toti vorbi Maiestatea Sea mai multu ori mai putinu. Se dice, ca pre Deak l'aru fi numitu „marirea tieriei“. Dupa acestea cerceta Maiestatea Sea espositiunea dealungulu, conversandu cu membrii reuniunei, apoi Se re'ntorse in cetatea din Bud'a. La 4 ore a fostu dinea de curte, la carea au fostu invitate tote autoritatile clericale, politice, militare etc.

Cele ce urmeza le descrie forte bine corespundintia, ce o insiramu mai josu.

Noi vomu adauge numai, ca Mai. Sea in 9 Iunie au subscrisu in Bud'a-actulu, prin care se stergu judecatoriele militare din Ungari'a.

Plecarea din Pest'a a Mai. Sele a urmatu in 9 Iunie la 10 1/2 ore noptea, sosirea in Vienn'a in 10 Iunie pela 5 ore dimineti'a.

Maiestatea Sea Imperatulu in Bud'a—Pest'a.

☉ Dupa decurgere de 8 ani Maiestatea Sea Impera-tulu Austriei si Regele apostolicu alu Ungariei onora cu in-nalt'a sea presentia pre locuitorii Bud'a-Pestei. In 6 Iunie c. n. inainte de amedia-di la 9 ore si 10 minute sosi Maiestatea Sea cu o trasura separata la Pest'a, petrecutu dela margiile Ungariei de catre locotinatoriulu tieriei Contele Palfy si alte demnitati innalte.

Se dice, ca caletori'a Maiestatii Sale la Bud'a-Pest'a n'are

nici o însemnată politică, ce însă nu e de creștut, precum se vede mai la vale din toate cuvântările, ce s'au ținut la primirea oșpelii prea înaltă.

La drumul de feră lu-aseptă un batalion de militari sub conducerea comandantului Neuwirth. Music'a militară îndată și intonă imnul poporalu, și Maiestatea Sea se sui într-o trasura de curte între vivatele cele mai entusiastice ale poporului, ce convenise acolo într-unu număr ne mai vedutu. Maiestatea Sea portă vestiminte de generalu ungurescu, la trasura erau prinși siese cai albi.

Stradele, pe unde a trecut Maiestatea Sea prin Pest'a către Bud'a, erau inundate de poporul îmbracatu serbatoresce, ear ferestrele caselor înfrumsetiate de mii și mii de flamure naționale, austriace, tapete și cununi de flori. Comunicatiunea pe stradele de frunte era întreruptă, și omenii se îndesau unulu pe spatele altui'a în întelesulu celu mai strinsu alu cuventului.

În Bud'a curtea regesca era îndesată de multimea demnitarilor bisericesci și civili; și după ce sub conducerea primatului Ungariei bineventura pre Maiestatea Sea cu unu discursu de însemnată politică, în care erau întretiesute cuvintele istorice „moriamur pro rege nostro,” precum și „Dumnediculu Magiariloru”, (Noi despre acesta n'amu aflatu nimic. Red.) Domnitoriulu respuse în modulu urmatoriu: (Cuventulu acest'a amu reproducu în nrulu precedent. Red.) Mai la totu cuventulu erupsera cei de fatia în vivate sgomotoșe.

Dupa acestea Maiestatea Sea priimi în sal'a cea mica a curții regesei deosebi mai nainte clerulu catolicu, apoi orientalu, reformatu etc. după aceea venira magnatii Ungariei, deputatiunile comitatelor, orasielor și alte corporatiuni, în urma demnitarilor militari.

Pe 1 ora după amedia-di mersa Maiestatea Sea în paduriti'a orasiului Pestei, că sa viziteze espusetiunea de agricultura, ce se arangiasc tocmai în zilele acestea.

Aci fu salutat Maiestatea Sea prin presedintele insotirei de agricultura, la ce apoi respuse totu în limb'a magiara; vizita de a rendulu toate masinele de agricultura și de industria, apoi animalele și cu multu interesu puneă întrebări despre un'a și alt'a.

De aicea plecă îndereptu la curtea Sea regesca, unde la 4 ore se țină unu prandiu regescu. Aci fura invitate toate notabilitățile de fatia, atât din cleru, câtu și dintre civili. Pe cându era prandiulu, o banda militară intonă piesele cele mai placute, ear alta banda „națională” tiganesca (a lui Patikarus) piese magiare.

La 4 ore d. a. se țină unu prandiu stralucitu, la care fura invitati mai toti demnitarilor bisericesci și civili.

Totu în 6 Iunie se țină și regat'a (cursulu luntritelor pe Dunare). Lângă podulu celu imposantu alu Pestei peste Dunare postau vr'o 4 vapore, cari erau îndesate de poporime. Tiermuri Dunarei, precum și podulu era inundatu de o multime de omeni privitori. Pe unulu dintre acele vapore era preparata logea imperatesca, îmbracata cu catifea rosia și înfrumsetiata cu flamure și cununi de flori. Tocmai la 6 ore s'au început cursulu celu interesantu, dela insul'a Margaretei până la vaporele de lângă podu, și țină până după 8 ore. Invingatorii fura priimiti cu vivate întreite, și apoi primira premiile determinate pentru ei.

Dupa finea regatei, carea nici odata n'au avutu atâti'a privitori că acum'a, vaporele portara pre toti oșpetii la insul'a Margaretei, unde se dade o reprezentatiune eirotechnica și un balu stralucitu în onorea preaiubitulu Monarchu.

La 9 ore ser'a Bud'a—Pest'a se încinse— cum amu dice— într-o flacara de focu. Toate edificiele publice și private erau iluminate foarte frumosu; unele case escelau cu arangierea artistica a lampelor colorate și a însemnelor. Se întielege de sine, că stradele ambelor orasie erau inundate de poporu asiă, încatu în unele locuri numai cu puterea po-teai strabate peste multimea, ce numai după mediulu noptii se imprascia.

O iluminare mai grandioșă poporulu Bud'a—Pestei n'a vedutu de 8 ani, cându avu onore a salută în mijlosulu seu pre Imperatulu cu soci'a Sea.

A două di la 6 ore dimineti'a se deschisera nuorii ceriului, și versara o ploia binefacătoare pe pamentulu celu setosu, și asiă presentarea și exercitarea militiei pe câmpulu Budei n'a potutu fi asiă marăta precum se aseptă; manoper'a totusi se țină și a duratu dela 7 până la 8 ore. La 10 ore apoi priimi Maiestatea Sea în curtea regesca pre magnatii, reprezentantii Comitatelor, ai orasielor și altor corporatiuni, cari venira din provincia spre întempinarea Domnitorului.

Dupa amediadi la 4 ore luă parte Maiestatea Sea la cursulu căilor pe câmpulu Rákos, la o serbare anuală a sportsman-iloru, carea astadata fu de treiori mai interesanta prin presentia preainaltulu oșpe. La sosirea, precum și la

îndepartarea Maiestății Sele aerulu se cutremură de vivatele cele grandioșe ale poporului, care se adunase aci într-unu număr mai bine de 50,000.

La 7 ore s'a datu unu ospetiu stralucitu în curtea regesca, la care luara parte notabilitățile Ungariei, dar mai alesu din class'a magnatiloru.

Pe la 9 ore ser'a se aprinsera în Pest'a la cas'a orasiului 2000 de facle cu scopu sa onoreze pre Domnitoriulu cu o serenada. Portatorii de facle mersera doi cu doi, către cari la Bud'a mai venira 1000 din partea orasiului Budei. Era unu ce maretiu a vedé 3000 de facle trecendu peste podu în susu la cetatea Budei, unde i aseptau celu puțin 80,000 (?) de omeni, cari la sosirea conductului de facle erupsera în vivate puternice, ce nu mai voiau a luă capetu.

În ocolulu curtei trei bande militare, cari venira cu portatorii de facle, intonara imnul poporalu, apoi mersulu lui Hunyady. Maiestatea Sea se infatisia poporului pe balconu, și-i multiami pentru loialitatea și credinti'a documentata și cu asta ocaziune; după aceea se retrase în sala, unde oșpetii invitati erau încă la mese.

Multimea cea colosala apoi veni la Pest'a între sunetele cele electrisătoare ale mersulu lui Hunyady și Rákóczy.

În alta di (8 Iunie) dela 7 ore până la 10 vizita Maiestatea Sea unele institute și întreprinderi publice și private, ear dela 10 până la 2 după la amedi dedu audiintie private.

Dupa programa la 3 ore era sa viziteze localitățile reunei puscatorilor în Pest'a lângă paduriti'a orasiului, însă obositu de audiintiele, ce durara până la 2 ore, n'a potutu veni; asiă a remasu și cercetarea preainalta în paduriti'a orasiului. (Dupa alte versiuni pe tempulu acest'a aru fi conferitu Domnitorulu că 1½ oracu Deák și Eötvös. Red.) Localitățile puscatoriei erau înfrumsetiate foarte frumosu, încatu pe lângă toate solemnitățile, ce le veduramu de două zile, totusi ne surprinsera foarte tare. Flamurile naționale, tapetele și cununile de flori erau arangiate de minune; frumseti'a frumsetielor însă o formă cunun'a cea frumoșă a dómnelor și domnișoarelor încantătoare, ce convenisera aicea spre întempinarea Monarchului.

Ser'a la 7½ ore a fericitatu Imperatulu cu presentia Sea înalta teatrulu naționalu magiaru, unde se presentă oper'a „Faust” de Gounod, debutandu artist'a cea cu renume europeanu, domnișior'a Desirée Artôt. La intrarea Domnitoriului imnul poporalu lu ascultara toti standu în picioare, și nimenea n'au aplaudatu actricei renumite, până cându n'au început Maiestatea Sea.

Dupa teatru onoră Mai Sea cu înalt'a—Si presentia pre cei ce convenira în redut'a noua la balulu datu în onorea Maiestății. Aci, precum și în teatru era cunun'a cea mai frumoșă a secululu frumosu. La intrare se esecută imnul poporalu, ce însă nu se aud de vivatele cele mai entusiastice ale poporului. Sala era decorata cu mare pómpa, și luminata de vr'o 700 de lumini. Maiestatea Sea binevoi a luă în privire detaiata toate localitățile acestui edificiu imposantu și raru în tota Europ'a; și cându se aretă de nou poporulu în logea regesca, urmă iarasi o salutare grandioșă. Pe la 10 ore lasă sal'a esprimendu—Si placerea cea mai înalta cu edificiuulu celu pomposu alu redutei. (Capetulu urméza.)

Pregatiri de diet'a ungara.

Cancelari'a alicia ungara au insarcinatu de curendu pre consiliulu locotenentialu cu elaborarea urmatorelor proiecte de legi, cari sa se aduca la cea mai deaprobe dieta:

- 1) În privinti'a regulărei definitive a comitatelor, districtelor libere și orasielor, în legatura cu o lege comunală.
- 2) În privinti'a regulărei prestatiunei de lucruri publice și a rescumperărei lor.
- 3) În privinti'a subventiunărei în venitoriulu a teatrulu naționalu ungurescu și a museului naționalu.
- 4) În privinti'a esecutărei definitive a reincorporărei comitatelor reintrupate din Transsilvani'a și a districtulu Cetății de pétra (Chioaru).

VOCE DIN BANATU.

(Continuare și capetu din nr. premergatoriu.)

Din aceste până aci aretate se vede apriatu, că și după conscriptiunea dela anulu 1860, carea mai că pretotindenea e facuta de preoti serbi, pre cari i-au tipatu parinti serbi pe capulu Romănilor (că la nisce oi bune de lapte, că sa-i mulga și sa-i tunda,) — și despre care conscriptiune potemu de si-guru dice, că e facuta în favorea Serbilor; — totusi numerulu Serbilor e însemnatu mai micu — de cum lu bucina parinti serbi în jurnalulu serbescu „Napredacu.”

Acestea suntu nise fapte, ce numai densii de sciu se-versi, și nu e mirare, deca Serbi voiescu și aci a se folosi cu numerulu Romănilor, pre care-lu socotu în summ'a loru și pre care l'au portatu totdeun'a în busunariu, că la tempulu

seu sa se p^ota folosi de elu; — pentru ca aceste idei le-au suptu ei dela m^osiele si stramosiele lor inca pe tempulu de auru — pecandu pruncii romani ca amblatori la sc^ola portau bu-ciumu si o^la la grumadi, deca indrasniau sa vorbesca in sc^ole limba materna. — Acestea sunt nisce fapte deplinite inca pe tempurile favoritoare, pe candu unu Archiereu serbu a disu fratilo u sei: „Nu lasati ca Rom^onulu sa radice capulu!“ — Vedeti, Domniloru, au nu suntu aceste idei liberale — tocmai ca si ei insisi? ac^ost'a ins^omna dreptate! Asia au inaintatu po-porulu rom^onu subt conducerea Archiereilor serbi, — si nu e mirare, deca poporulu rom^onu a jacutu in nepasare, caus'a e, ca poporulu rom^onu n'a cunoscutu vocea pastorului seu, — ca-rele mai multu s'au ingrijitu de ori ce alt'a, decatu de inain-tarea Rom^onului. — Ei s'au tinutu si se tinu mortisiu de pro-verbulu serbescu, care-lu intrebuintieza fatia cu Rom^onii: — „Ce e alu vostru, e si alu nostru, — ear ce e alu nostru, nu e si alu vostru.“ Asia dar totu e alu lor, noi nu avemu nimic'a — vedi, bine-tote le-au adusu stramosii lor cu sine candu au ve-nitu aici, ca bunuri proprii. Ac^ost'a ins^omna dreptate si fratietate; — insa asia ne-au indreplatitu si ne voru indreptati ei totdeun'a — deca va at^orn^o dela vointi'a lor cea liberala si drepta!

Dreptu aceea sperezu, ca fratii romani din atinsele co-mune mestecate nu voru intardi a se infatisia la tempulu seu comisiunei cercetatore, spre a se alipi de Archipastoriulu seu, pre carele prea bunulu nostru Monarchu S'au induratu prea gratiosu a-lu intari, — ca cu pasi siguri sa ne conduca la limanulu fericirei. Fiti atenti sa nu ve'nsielati!

Unu profetu mincinosu!

In urmarea deslucirei Escellentiei Sale Domnului Archi-epsicopu si Mitropolitu rom^onu Andreiu Baronu de Siagun'a, indreptata catra preotimea rom^ona din Dieces'a Timisorei, ca pana la deslegarea finala sa pomenesca in rogaciuni pre Ar-chiereii sei serbi, dreptu aceea Dumineca in 9 Maiu a. c. — P. Petru Abrudanu preotu la Biserica Santului Profetu Iliu (Su-surbuulu Fabrica) din Timisora — altu cumu omu cu sciintia si assessoru consistorialu — s'a suitu pe Amvonu si cu voce inalta a sfatuitu pre Rom^onii fabriceni dicendu: „Iubitiloru crestini! Nu ve lasati ca sa ve insiele unii si altii cu vorbe gole, ca Siagun'a aru fi Mitropolitulu nostru, — pentru ca elu e Mitropolitulu numai preste Ardealu si Ungaria, — eara nu si preste Banatu.“ Ac^ou, Domnule Abrudanu, Te rogu sa-mi spuni, unde locuesci Sfinti'a Ta! Au nu in Ungaria? (A propos! Domni'a Sea locuesce in Voivodin'a, pentruca Ba-natul nu se tine de Ungaria, ci de Voivodin'a).

In urmarea acestor'a rogu pre D. Abrudanu, ca deca n'a eititu inalt'a resolutione a preagratosului nostru Monarchu, prin care a denumitu pre Escellentia Sea de Mitropolitu rom^onu preste toti Rom^onii din Ardealu si Ungaria, prin urmare si preste Banatu; — sa binevoiesca a raspunde din ce funte se-ca a suptu DSea acea profetia miserabila si fabulosa.

Intru altele Domnulu Abrudanu, deca va posiede numai ce-va simtiu de onore speru ca va raspunde, pentruca sa nu se mistifice simpati'a poporeniloru; caci altcum pote fi convinsu, ca Rom^onii fabriceni nu potu fi mai iritati de cum suntu, si D-Sea singuru i-au indrumatu, ca la tempulu seu, — in semnu de multiamire, — sa-i arete calca la „bedreagu“ si „forditeu.“ — V. S.

Sabiuu 1 Iuniu. Maiestatea Sea Imperatulu s'au indu-ratu preagratosu a intari conclusulu comunitatii din Turnisioru, dupa care s'au datu invetiatoriulu dela sc^ola rom^ona de re-legea greco-resaritena unu adausu de plata in summa de 62 fl. 50 xr. pe anu din cass'a alodiala a comunei administrative. E. Sea Eppulu rom. cat. D. Michailu de Fogaras y se afla de cate-va zile in Sabiuu. —

Varietati si noutati de di.

(D^oue Necrolog^oge.) Avemu doreros'a datorintia a comunic^o cititoriloru nostri m^ortea duoru femei brave rom^one: a dnei Ida Victoria, sotiei dlui professoru publicu stra-ordinariu de limb'a si literatur'a rom^ona la universitatea din Pest'a si redactoru alu „Concordiei“ Alexandru Romanu, si a dnei Christina, sotiei dlui Capitanu c. r. em. Ludovicu Romanu, ceea in etate de 19 ani si fara prunci, cest'a in etate de 31 ani si relasandu 3 prunce, cea mai mica de 2 ani. Fia-le tieran'a usiora si amintirea binecuyentata!

Dn'a Fani Tardini cu trup'a sea teatrala iar se afla in Brasiovu, pentru de a da unu siru de representatiuni in lim-b'a rom^ona. Fericitamu si invidiamu pre fratii brasioveni pentru ac^osta norocire rara; ne place a spera, ca baremu pe tempulu dietei, candu langa familiile rom^one din Sabiuu se mai alatura dor inca pe atatea din afara, vomu fi norociti a vedea si aici unu teatru romanescu.

(Bibliograficu.) Dlu Aloisiu de Vladu, cunoscu-

tulu patriotu rom^onu din Ungaria, anuntia aparerea in curendu a unui opsioru intitulatu: Originea si biografi'a, cuventarile die-tali, si program'a politico-nationale a lui Aloisiu Vladu de Selisce, fostulu Deputatu din cerculu alegatoriu alu Dior-lentului mare din comitatulu Carasiu, la dietele Ungariei in anii 1848/9, si 1861. Pretiulu prenumeratiunei unui esemplariu (ce va esi la capetulu lui Iuliu a. c.) este 70 xr. Totdeodata anuntia si vendierea portretului seu bine nimeritu, cu pretiulu de 1 fl. Marturisimu sinceru, ca pe catu ne-au imbucuratu a-nuntierea cartiei dlui Vladu, mai pe atat'a ne-a frapatu anun-tierea portretului seu; unu librariu potea si trebuia sa faca atare anuntiu, dar reputatiunei Dlui Vladu, dupa parerea no-stra, deroga ac^osta espunere a persoanei sele in ferestrele pra-valieloru. —

Processulu II. de pressa alu „Concordiei“ se termina cu aceea, ca Maiestatea Sea in 8 Iuniu ierta re-dactorelui Dlu Romanu pedeps'a prinsorei de patru zile, du-pa ce DSea recursese a dou'a ora la inim'a de parinte a Dom-nitorului. Dlu Romanu, precum spune in nr. 43 alu „Concor-diei“, priimi urmatoriulu avisu:

Dela Locotenintele regescu alu Ungariei.

Nr. 2919 Spectatulu D. etc.

M. S. Imp. reg. apost. prin biletu de mana datu in 8 I. c. S'au induratu pregratosu a-ti ierta pen'a de prinsore dictata prin tribun. mil. pentru abatere de pressa. Despre ac^ost'a etc.

Conte Mauru Palfy L. M. C. —

(Domniori cetatieni.) Intr'unu discursu, ce-lu avu Imperatulu cu principele Pavelu Eszterhazy, sa fia disu Maiesta-tea Sea: „Magnatii unguresci pan' acum au fostu domnii tie-rei, dar trebuie sa nvelie a se face cetatienii ei.“

(Biboli de prasila.) „Kol. Kozl.“ aude, ca din Transsilvania se voru esporta la 6000 biboli de prasila la Egiptu. —

Principatele romane unite.

Din caus'a mortii D^omei — Mame curtea va port^o doli-ulu cuviinciosu, ear armat'a si corpurile functionarie ale statului doliu de o septemana.

Mare sgomotu a facutu prin tierra unu omoru cu totulu neindatinatu: superior'a (stariti'a) monastirei Samfir'a s'au aflatu sugrumata in camer'a sea, pe semne prin assassini. Se n^otielege, ca procurorulu statului indata a pusu la cale a se face investigatiunile de lipsa.

Dupa unu telegramu alu foiloru vienesse plenipotentiatii Ausriei si ai Romaniei au subscrisu unu cartelu (contractu) de a-si estrada cele doue tieri un'a altei'a pre fugarii loru reciproci.

Espositiunea de manufacture si de produse ale tierii, facuta prin staruintiele ministrului Bozianu si ale agronomu-lui Ioann Ionescu la targulu mosiloru, a esitu spre multiami-re obstesca.

„Opiniunea nationala“ incheia revist'a sea din 25 Maiu, adressandu-se cu o provocare de placabilitate catra „Senti-nell'a rom^ona“ si „Trompet'a Carpatiloru.“ Eata memorabi-lele ei cuvinte. „Vedemu cu cea mai mare dorere reinvi-indu pernicios'a sistema a injurieloru, a insulteloru personale, si a espressioniloru triviale in press'a nostra. In numele tierii y'amu ruga, iubiti confrati, ca sa curmati acestu reu, prin care se descredit^oza press'a, si natiunea nu se folosesce cu nimicu. Sprijiniti-ve opiniunile, utopiele chiaru, dar pa-rasiti personalitatile, caci armele aceste s'au tocit.“

(Mutatis mutandis) fia-ne iertatu in tota frati'a a re-comanda cuvintele aceste on. redactiuni a „Familiei“, a „Umoristului“ si a „Aurorei rom^one“, cari de unu tempu in-c^oce, spre daun'a lor propriu, molest^oza publiculu rom^onu cu polemiele loru.)

Prospectu politicu.

Napoleonu a sositu in 9 Iuniu c. n. la Toulon, si era sa remana preste nopte la Lyon, ear in diu'a urmatore la 5 ore d' a sa sosesca la Parisu. Aici va afla inca pre verulu seu printiulu Napoleonu, care insa curendu dupa ac^ost'a se va retrage la Elveti'a, dupa ce Imperatulu a primitu ambe dimisiunarile sciute, ce le-a datu printiulu. Despre rezultatele caletoriei Impe-ratului la Algeri'a nu se scie nimicu pozitivu, dar indeobste se crede, ca in administratiunea politica a coloniei nu s'a fa-cutu nici o schimbare. Curendu dupa sosire lu voru intem-pina sciri neplacute, intre cari un'a de siguru va fi positiu-nea cea cam renitinte a camerei, carea tocmai acum de curen-du a refusat 6 mill. franci, cerute de regimu pentru stra-mutarea postei din Parisu, dupa ce cu putinu mai nainte Thi-ers accentuase necesitatea de a crutia pana la estremu.

Trupele, ce se tramitu la Messico, in decurgere de o luna au sa se inmultiesca cu 8000 feciori.

O soire de mare importantia pentru inlauntrulu monar-

chiei austriace, promulgata in dlele trecute, se adevăresce. Cunoscutulu refugiatu unguru, generalulu Klapka, care dela revoluțiunea din 1849 încôce au agitatu necontentu prin tierile straine asupr'a imperiului austriacu, emise o proclamare câtra emigrantii unguri, in carea dice, ca elu a desperatu de încercările revoluțiunare, ca tôte corespundintiele etc., privitoare la acestea, aru fi bine sa înceteze si ca Ungari'a sa cerce pe calea impaciuirei delaturarea conflictului cu imperiulu.

In capel'a romanésca (audti Serbiloru!) din Parisu s'a serbatu in diu'a de Rosalie prin ceremonii religiôse serbatôrea natiunala a eliberârei Serbiei de sub jugulu turcescu de acum 50 de ani. Intre numerosii ôspeti se vediu si renumitul istoricu Ranke din Berlinu, care a scrisu istoria revoluțiunei serbesci.

Negotiațiunile între Victoru Emmanuilu si Curi'a romana au înaintatu într'atâta, încâtu senatorulu Vegezzi are sa propuna la Rom'a, ca Episcopii nou denumindi nainte de începerea funcțiunei sa se declare ascultatori de legile de statu italiene, ear regimulu sa nu mai cêra apoi dela ei altu juramentu. Câtu pentru reductiunea episcopieloru, se crede, ca Pap'a nsusi s'a convinsu si s'a pronunțiatu, ca preste 200 de episcopii suntu preamulte pentru Itali'a.— Stramutarea capitalei este terminata; „Monitorulu oficialu“ din 2 Iuniu ese in Florenti'a.

Serbi'a a serbatu in 5 si urmatôrele dile ale lui Iuniu jubileulu de 50 de ani, de candu s'a eliberatu încâtu-va de sub Turci. Principele Michailu rosti unu cuventu însufletitu câtra poporu, facendu o paralela între starea de atunci si cea de acum; ear candu voi sa infiga senatorulu Mati'a Simic, câ unu'a ce s'a luptatu inca sub Milos, o cruce pentru merite, acest'a o redete principelui a Serbiei; dicendu, ca lui i se cade nainte de toti a o portâ, câci elu e fiulu celu demnu alu marelui Milos, care celu d'antâiu a provocatu pre Serbiu la lupt'a pentru libertate si i-a condusu in lupt'a acest'a. Principele respunse, ca prii mesce distinctiunea din mân'a senatorelui, insa numai câ unu zelogu pentru meritele, ce va s'asilemăicastege pentru Serbi'a. (Ce va dice Turci'a la acestea?)

Estrasu,

din Protocolulu dicecanului Consistoriu gr. res. Aradanu. Aradu, 14 Maiu 1865.

Nr. 229.

S'au censuratu socotelele Fundatiunei Zsiga-iane, pentru ajutorirea studiniloru gr. res. din Oradea mare, dela 1 Novembre, 1863. pâna in finea lui Octobru 1864. care infatisieza sumariulu urmatoriu:

I. Perceptiunea:

- 1) Arend'a cassei fundatiunali 740 f. — cr.
 - 2) Donatiunea lui Teodoru Ignatiu 43 f. 56 cr.
- de totu 783 f. 56 cr.

II. Erogatiunea:

Pe desplatirea supererogatului din anulu trecut; pe repararea cassei fundatiunali; pe instruirea Alunneului; si pe provisiunea Alunniloru, de totu 884 f. 37 cr.

III. Alaturare:

Erogatiunea e mai mare decâtu Perceptiunea cu carea summa fundatiunea remâne detôre manipulantului fundatoriu. 100. f. 81 cr.

Determinare.

Socotile acesteia de bune aflandu-se, se retramitu Senatulu fundatiunali; iara Determinatiunea acest'a, dupa punctulu 14 alu statuteloru fundatiunale, se tramite la Gazetele române pentru bunavointi'a de a o publicâ.

Semnatu prin Protodiaconulu si Notariulu Consistorialu Andreiu P app.

Publicatiunea

summeloru incurse la fondulu Assoc. dela siedinti'a din urma a comitetului Assoc. pâna la siedinti'a din 6 Iuniu a. c.

1. Prin d. protopopu din Dev'a si col. alu Assoc. tranne române Ioanne Papiu s'au tramesu la fondulu Assoc. 33 fl. 30 xr. v. a. dintre cari 30 fl. taxe de m. ord. pre an. 186⁴/₅ ear 3 f. 30 cr. pretiulu aloru 11 esempl. din actele adunârei gen. IV, si anume dela urmatorii Domni:

- a) Dela Ilustr. Sea Domnulu Baronu Comite supremu Franciscu Nopcea tacs'a de m. ord. pre an. 186⁴/₅ si pentru 1 esempl. din actele ad. gen. IV. 5 f. 30 f., b) d. Jude supremu Iordanu Domnicu tacs'a pe 186⁴/₅ si pentru 1 esempl. din act. ad. gen. IV. 5 f. 30 cr., c) d. Advocatu Dr. Lazaru Petco tacs'a pe an. 186⁴/₅ si pentru acte 5 f. 30 cr., d) d. Advocatu Robertu Lehmann tacs'a pe 186⁴/₅ si pentru acte 5 f. 30 cr., e) d. Protopodu Ioanne Papiu tax'a pe 186⁴/₅ si pentru acte 5 f. 30 cr., f) d. Vice-comite Georgiu Ciacianu 1 esempl. din acte 30 cr., g) d. VComite Michailu le-

Redactoru, respundiatoriu Zacharia Boiu.

- chimu pentru 1 esem. din acte 30 cr., h) d. Procuroru de Statu Ignatiu Rainay 1 esem. din acte 30 cr., i) d. Preside alu Comisiunei de desdaunare Ioanne Moldovanu tacs'a pre an. 186⁴/₅ si 1 esempl. din acte 5 f. 30 cr., k) d. Jude procesuale Petru Dragiciu pentru 1 esem. acte 30 xr., l) d. negociatoru Iosifu Moldovanu 1 esempl. din acte 30 cr.

Summ'a 33 f. 30 cr.

2) Prin d. Protopopu si Colectoru alu Assoc. in Deesiu Ioane Colceriu s'a tramisu la fondulu Asociatiunei summ'a de 9 f. 20 xr. v. a. si anume:

- a) Dela dd. Assesoru de Sedri'a Clementu Hoszu tacs'a de m. ord. pre an. 186⁴/₅ 5 f., b) d. Ioanne Mezei preotu in Antésiu câ ofertu 1 f., c) d. Prototiscalu Iosifu Lemény câ ofertu 1 f., d) d. Assessoriu Andreiu Francu câ ofertu 1 f., e) Comun a bisericésca gr. cat. din Deesiu câ ofertu 1 fl.; f) d. Sionc'a Tom'a economu in Deesiu câ ofertu 10 cr., g) d. Muresianu Todoru economu in Deesiu 10 cr.

Summ'a 9 f. 20 cr.

3) Prin d. C. r. probatoru de minele in Zlathn'a si Col. alu Asociatiunei Lazaru Piposiu s'au tramisu la fond. Assoc. 15 f. 20 cr. v. a. si anume:

- a) dela d. parochu in Zlathn'a Gedeonu Blasianu tax'a de m. ord. pre an. 186⁴/₅ 5 f., b) d. Proprietariu in Zlathn'a Georgiu Rosc'a tacs'a de m. or. pre an. 186⁴/₅ 5 f., c) Pretiulu aloru 4 esempl. din actele ad. gen. a Assoc. I, II, III, si IV cu totulu 5 f. 20 cr.

Summ'a 15 f. 20 cr.

4) Prin d. Prof. si Col. alu Asociatiunei tranne române in Aradu Dr. Atanasiu Siandoru s'a tramisu la fondulu Ass. 21 f. pretiulu aloru 26 esempl. din actele adun. gen. I, II si III vendute din partea librăriei: „fratii Bettelheim“ in Aradu, prelânga subtragerea rabatului de 20 proc.

5) Deadreptulu la cass'a Assoc. a incurso summ'a de 36 f. 60 xr. si anume:

- a) dela d. Clementu Tamási parochu in Stragi'a tax'a de m. ord. pre an. 186⁴/₅ 5 f., b) d. Gabriulu Maniu Jude primariu in Deesiu tax'a de m. ord. pre an. 186⁴/₅ 5 f., c) d. Alessandru Bacu Cancelistu bellicu in Timisiór'a tax'a pre an. 186⁴/₅ 5 f., d) d. Nicolau Chiornitia invetiatoru in Resinari tax'a de m. ord. pre an. 186⁴/₅ si pentru 1 esempl. din actele ad. gen. 6 f. 30 cr., e) d. V. Albini deregatoriu metropolitanu in Springu tax'a rest. pre an. 186³/₄ 5 f., f) d. Cons. Dr. Pavelu Vasiciu tax'a de m. ord. pre an. 186⁴/₅ si pentru 1 esempl. din actele ad. gen. IV 5 f. 30 xr., g) d. Capitanu in pensiuone Const. Stezaru tax'a de m. ord. pre an. 186⁴/₅ 5 f.

Summ'a 36 f. 60 xr.

Dela Secretariatulu Asociatiunei transsilvane române. Sabiuu in 6 Iuniu 1865.

(22—1)

EDICTU.

Mari'a Grecu, legiuit'a socia a lui Moise Craciunu, amendoi din Siorsiu Scaunulu Cincului mare, carea cu necredintia de mai multu tempu si-a parasitu harbatulu, si nu se scie locul petrecerei eii, de vreme ce harbatulu au urditu processu de despartientia asupr'a eii, se indatoréza prin acest'a, câ dela datulu mai josu semnatu, in terminu de unu anu si o di nesmintitu sa se presenteze inaintea acestui Scaunu protopopescu, câci la dincontra si in nefiinti'a eii de fatia se voru hotari cele prescise de SS. Canóne ale bisericeii nóstre dreptu credincióse resaritene.

Nocrichiu 25 Martiu 1865.

Scaunulu protopopescu gr. or. alu Cincului mare.

Gregoriu Maieru,
Adm. protop.

Contr'apagubeloruprin grândine (ghiatia)

se efeptuiescu assecurâri pe productele pamentului de orice soi u, pelânga cea mai eftina computare a premiului si pelânga restituirea intréga a perderei constatate la casu pe paguba, prin

Agenti'a principala a Institutului Pestanu de assecurare, in Timisiór'a. Ioann de Missics.

Secretaru Adolf B. Mentzel. 20—3

Intr'o negotiatoria

de mârfuli diferite curente in Sabiuu se cauta unu invetiabela cu crescere buna, in etate de 13—14 ani, care sa fia studiatu séu cele 4 clase ale gimnasiului micu, séu clasele reale.

A se adressâ câtra Onor. Redactiunea a „Telegrafului Românu“, cu gur'a ori in scrisu.

19—5

Burs'a din Vienn'a 2/14 Iuniu) 1865.

Metalicele 5%	69 45	Actiile de creditu	179
Imprumutulu nat. 5%	74 85	Argintulu	107
Actiile de bancs	798	Galbinulu	5 16 ⁵ / ₁₀

Editoru si tipariulu tipografiei archidieceane.